

Zlatko Dukić, književnik :

Riječ na otvaranju Izložbe "Foto BiH 2009."

To vam je isto ili skoro isto kao u slučaju skupocjenog i ukusnog desertnog pića: ne konzumira se često, već samo u specijalnim prilikama i u ograničenim količinama. Ali, kad se popije, blagotvorno djeluje i ostaje dugo upamćeno.

Ovo mi se poređenje nekako po inerciji nametnulo, kad sam dobio disk sa više od stotinu fotografija, primljenih na ovogodišnji natječaj Asocijacije za umjetničku fotografiju u Bosni i Hercegovini. Odmah me to podsjetilo na rijetko desertno piće, koje uspije da opije i kad ga se umjereno uzima. A da ga se mora uzeti, kad se ima prilika za to – jasno je već na prvi pogled.

Većina autora ponuđenog ovogodišnjeg izbora radova, otprije nam je poznata. No, zanimljivo je da se i kod njih radi o mnogim novinama. Ili, kako bi se to reklo pedagoškim rječnikom, riječ je o evidentnom napretku u nekim od najbitnijih elemenata umjetničkog, tehničkog i kompozicijskog struktuiranja radova.

Čak bi se moglo reći da su neki od umjetničkih individualnih uzleta – ravni pravom iznenađenju. Na primjer, neke od nagrađenih i pohvaljenih fotografija, odnosno autora.

Odavno je, bar meni, jasno da Asocijacija za umjetničku fotografiju u BiH i Foto-klub Tuzla uporno i naporno, a i uspješno – što je najvažnije, čine ono što se mnogima, vjerovatno, još ne iskazuje u pravom svijetlu, kao vrijednost i značaj. Zato je ova izložba, nedugo poslije one prošlogodišnje, decembarske u Teatru kabare u Tuzli, nova potvrda teze da umjetnička fotografija nije u krizi, te da je – u slučaju, ne daj Bože!, nerazumijevanja ili napada – ima ko i braniti, i čuvati i unapređivati.

Osobito značajnim mi se čini – i to mora i drugima pasti u oči – da se u krug aktivnih poklonika i predanih zaljubljenika u umjetničku fotografiju, sve više regrutuje mlad svijet. Dakle, kreativno potomstvo i nasljednici sigurno dolaze!

Kao što, u isto vrijeme, mora biti uočeno da se tuzlanski krug majstora umjetničke fotografije, profilira ne samo kao jedan nod najaktivnijih i najdjelotvornijih u zemlji, već se, istovremeno, fizionomira kao kolijevka onog tipa pristupa ovoj umejtnosti – koji, naprosto, ne posustaje, ne gubi dah i u znaku je stalnog traganja za novim formama, izražajnim sredstvima i stvaralačkim efektima.

Namjerno u ovom slovu neću istaći nijedno autorsko ime, nijednu od impresivnih fotografija, niti ciklusa ponuđenih radova. Iako mu nije bilo nimalo lako, učinio je to žiri, s kojim se možemo ili ne moramo složiti, kad je dijelio nagrade i pohvale. Uostalom, to i nije moj zadatak.

Ono što mi preostaje jeste da ovo prigodno slovo obogatim nastojanjem da na vas, publiku, presadim vlastiti utisak o neodoljivoj svježini, brojnim novinama i uspješnim otkrivanjem dosad nepoznatih prostora, oblika, sadržaja, kompozicijskih struktura, mjestimično zamamne kombinacije igre svjetla i tame, sjenke i kontrasta – čime obiluje ovogodišnja ponuda fotografija.

Teško se, jednostavno rečeno, oduprijeti utisku da su, osobito mladi autori, uspješno krenuli putem oslobađanja nekih tradicionalnih kanona, ustaljenih pravila i nepisanih recepata i da su, razmahani, otkrili štošta novog. Pri tome, zanimljivo je da, pod tim mladalačkim, makar i samo indirektnim uticajem, kao pozitivnom infekcijom, i iskusniji autori kao da su osokoljeni tom energijom i svježinom, pa i oni – možda i iznenadivši sami sebe – kreću u potragu za ne-čim što, može biti, dosad nisu ni htjeli, ni umjeli, niti su o tome razmišljali.

Rezultat je – kazaću potkraj ovog slova – izložba, za koju je malo reći da je dosad najupečatljivija, najbolja i najsvježija. I po tematskom bogatstvu, i po umjetničkim dometima, i po izrazitoj sklonosti ka otkrivanju novog

detalja i susreta detalja i prostora, zatim lika i njegove nivelacije, kombinacije atraktivnog motiva, konteksta poruke i traganju za nepoznatim ili nedovoljno poznatim, itd. – izložba „Foto BiH 2009.“ je vrlo vrijedan i potreban festival kreativnosti, umjetnosti, ljepote i majstorstva.

Baš onako kako priliči onoj prvobitnoj asocijaciji na desertno, dragocjeno, ali i opojno piće. Koje, kad mu se neoprezno i nekontrolisano podate, može i da vas odveć obuzme. I opije – mnogo više nego što biste htjeli i nego što je poželjno da bi se uvidjelo kako je i ovaj festival umjetničke fotografije još jedan krupan korak naprijed u stvaračkim nemirom rukovođenom, kreativno neograničenom i kompleksno i nadahnuto potvrđenom razvoju ove vrste umjetnosti i ovog tipa umjetnika na našim prostorima.

Što je mnogo više od potrebnog za neobičan i nesvakidašnji doživljaj zadovoljstva, punoće utisaka i radosti svih nas, koji vole, cijene i osjećaju umjetničku fotografiju kao trajnu vrijednost i dostignuće.

Tuzla, 30.06.2009.g.